

Chương 9

MỘT THỜI GIAN SAU ĐÓ TÔI không gặp Dimitri. Hôm ấy anh gửi tôi một tin nhắn nói rằng anh nghĩ chúng tôi nên tạm dừng hai đợt tiếp theo vì các kế hoạch rời khỏi trường học đang tới gần. Dù sao các lớp học cũng sắp kết thúc, anh nói, tạm nghỉ luyện tập cũng là điều có lí.

Đó là một lời cáo lỗi không thỏa đáng, và tôi biết đó không phải lí do anh cho nghỉ. Nếu anh muốn tránh tôi, thì thà rằng anh bịa ra chuyện anh phải tăng cường an ninh cho các Moroi hoặc đang phải luyện tập những động tác siêu cấp của ninja còn hơn.

Cho dù Dimitri có nói gì, tôi cũng biết anh tránh mặt tôi vì nộ hôn. Nộ hôn chết tiệt. Tôi không hối hận, không hoàn toàn thế. Có Chúa mới biết tôi đã mong được hôn anh đến thế nào. Nhưng tôi đã làm với một lí do sai trái. Tôi làm thế vì tôi đang buồn nản, thất vọng và chỉ muốn chứng minh rằng tôi *có thể*. Tôi đã quá mệt mỏi với việc phải làm việc đúng đắn, khôn ngoan. Tôi đã cố gắng để kiểm soát tốt hơn, nhưng dường như tôi đang trượt dốc.

Tôi vẫn chưa quên lời cảnh báo anh nói với tôi trước kia - rằng hai chúng tôi ở bên nhau không phải vì tuổi tác. Nó sẽ ảnh hưởng tới công việc của chúng tôi. Kéo anh vào nộ hôn đó, nói sao, tôi đã thổi bùng lên ngọn lửa cho vấn đề có khả năng gây tổn thương cho Lissa. Tôi không nên làm thế. Ngày hôm qua tôi không ngăn chặn được mình. Hôm nay tôi thấy rõ ràng hơn và không thể tin được mình đã làm gì.

Mason gặp tôi vào buổi sáng Giáng sinh, và chúng tôi tới tụ tập với những người khác. Đây là một cơ hội tốt để tôi gạt Dimitri ra khỏi đầu. Tôi thích Mason - rất nhiều. Nhưng không theo kiểu tôi sẽ chạy tới và cưới cậu ấy. Giống như Lissa từng nói, sẽ tốt hơn nếu tôi bắt đầu hẹn hò với ai đó.

Tasha tổ chức bữa tiệc Giáng sinh cho chúng tôi trong một phòng khách thanh lịch ở khu nhà khách của Học viện. Có rất nhiều hoạt động nhóm cũng như tiệc tùng đang diễn ra khắp trường, nhưng tôi nhanh chóng nhận ra sự có mặt của Tasha luôn gây ra khó chịu. Người ta hoặc là lén lút nhìn cô hoặc đi lối khác để tránh cô. Đôi khi Tasha tỏ ra thách thức. Đôi khi cô cam chịu. Hôm nay, cô đã chọn đứng ngoài các bữa tiệc của hoàng gia và đơn giản tận hưởng bữa tiệc nhỏ riêng tư cùng với những người không xa lánh cô.

Dimitri được mời tới, và một chút quyết tâm xao động khi tôi nhìn thấy anh. Anh đã diện dàng cho dịp này. Nói “diện dàng” có thể hơi khoa trương, nhưng đó là từ gần nhất mà tôi có thể dùng khi thấy anh như thế. Bình thường trông anh có vẻ hơi xù xì... kiểu như sẵn sàng nhảy vào chiến đấu bất cứ lúc nào. Hôm nay, mái tóc sẫm màu được

buộc lại sau cổ, dường như anh thực sự muốn trở nên gọn gàng. Anh mặc quần jeans và đi bốt da như bình thường, nhưng thay cho áo phông hay áo ấm thường ngày, anh mặc một chiếc áo len đen mịn. Nó chỉ là một chiếc áo len bình thường, không đắt tiền cũng không thiết kế đặc biệt, nhưng nó tạo ra vẻ lịch sự hiếm thấy, và Chúa ơi, nó rất hợp với anh.

Dimitri không có vẻ giận dữ, nhưng rõ ràng anh không muốn nói chuyện với tôi. Anh có nói chuyện với Tasha và tôi theo dõi say sưa câu chuyện thoải mái của họ. Từ đó tôi biết một người bạn tốt của anh là họ hàng xa với gia đình Tasha, và thế là họ quen nhau.

“Năm ư?” Dimitri ngạc nhiên hỏi. Họ đang nói chuyện về những đứa con của người bạn đó. “Tôi chẳng nghe nói gì cả.”

Tasha gật đầu. “Thật điên rồ. Mỗi đứa con chắc chỉ cách nhau tầm sáu tháng. Cô vợ cũng thấp, nên trông càng ngày càng to ngang hơn.”

“Lần đầu tôi gặp cậu ta, cậu ta thề là không muốn có con.”

Đôi mắt Tasha mở to hào hứng. “Tôi *biết*. Thật không tin nổi. Cậu nên đi gặp cậu ta. Cậu ta đămđúi lỗ trẻ. Tôi thường không thể hiểu nổi cậu ta. Tôi thề, cậu ta nói tiếng trẻ con còn nhiều hơn nói tiếng Anh.”

Dimitri nở nụ cười hiếm hoi. “Thế đấy... trẻ con làm cho người lớn như vậy.” “Tôi không tưởng tượng chuyện đó sẽ xảy ra với *cậu*,” cô cười. “Cậu lúc nào cũng có vẻ khắc kỷ. Tất nhiên... tôi nghĩ cậu sẽ nói tiếng trẻ con bằng tiếng Nga, nên không ai hiểu được cả.” Cả hai cùng cười to, và tôi quay đi, may mà có Mason ở đó để nói chuyện. Mason là cách tốt nhất để quên mọi thứ, vì ngoài việc Dimitri lừa tôi đi, Lissa và Christian cũng đang thì thào trong thế giới riêng. Tình dục khiến họ yêu nhau nhiều hơn, và tôi tự hỏi liệu tôi có được chút ít thời gian nào bên Lissa trong chuyến đi trượt tuyết hay không. Cuối cùng cô cũng tạm rời Christian để tặng tôi món quà Giáng sinh.

Tôi mở chiếc hộp và nhìn chằm chằm vào trong. Tôi thấy một chuỗi hạt màu hạt dẻ, và mùi hoa hồng tỏa ra.

“Cái gì...”

Tôi nhắc chuỗi hạt lên, một chiếc thập tự giá bằng vàng nặng nề đựng đưa. Cô tặng tôi một chiếc *chotki*⁽⁴⁾. Nó giống như cây thánh giá, chỉ có điều nhỏ hơn. Kích thước bằng một chiếc vòng tay. “Cậu đang cố gắng cải tạo tớ à?” tôi ranh mãnh hỏi. Lissa hoàn toàn không phải là một tín đồ cuồng tín, nhưng cô tin tưởng Chúa trời và thường xuyên tới nhà thờ. Giống như hầu hết các gia đình Moroi gốc Nga và Đông Âu, cô là một tín đồ Cơ đốc chính thống.

Còn tôi? Tôi gần như thuộc phái Bất khả tri chính thống. Tôi cho rằng Chúa trời có thể tồn tại, nhưng tôi không có thời gian hay sức lực để tìm hiểu. Lissa vẫn luôn tôn

trọng điều đó và không cố gắng ép buộc tôi với đức tin của mình, điều này làm cho món quà càng kì lạ hơn.

“Lật lại đi,” cô nói, rõ ràng là vui thích trước sự ngạc nhiên của tôi. Tôi làm theo. Đằng sau chữ thập là một con rồng cuộn trong hoa khắc lên vàng. Gia huy của dòng họ Dragomir. Tôi nhìn lại cô, hết sức bồn chồn.

“Đây là một bảo vật gia truyền,” Lissa nói. “Một người bạn tốt của cha tớ đã giữ gìn những hộp đồ của ông. Vật này ở trong đó. Nó thuộc về giám hộ của cụ ngoại tớ.” “Liss...” tôi nói. Chiếc chotki mang một ý nghĩa hoàn toàn mới. “Tớ không thể... cậu không thể tặng tớ một vật như thế này.” “Ồ, rõ ràng tớ không thể giữ nó. Nó thuộc về một giám hộ. Giám hộ của tớ.”

Tôi buộc chuỗi hạt quanh cổ tay. Chữ thập lạnh giá chạm vào da.

“Cậu biết đấy,” tôi trêu chọc, “có nguy cơ tớ bị đuổi ra khỏi trường trước khi tớ kịp trở thành giám hộ của cậu.”

Lissa cười. “Thế à, lúc ấy cậu trả lại cũng được.”

Mọi người cười to. Tasha định nói gì đó, nhưng ngừng lại khi nhìn ra cửa.

“Janine!”

Mẹ tôi đứng đó, trông cứng nhắc và khắc khổ như mọi khi.

“Xin lỗi tôi đến muộn,” bà nói. “Tôi có việc phải giải quyết.”

Công việc. Như mọi ngày. Cho dù là Giáng sinh.

Tôi cảm thấy dạ dày mình lộn nhào và cơn nóng dâng lên má khi chi tiết cuộc xô xát giữa hai chúng tôi quay lại trong đầu. Bà chẳng gửi cho tôi một lời nào suốt hai ngày nay, kể từ khi sự việc xảy ra, kể cả lúc tôi ở trong phòng y tế. Không lời xin lỗi. Không gì cả. Tôi nghiêng rằng. Janine ngồi xuống và nhanh chóng tham gia câu chuyện. Từ lâu tôi đã phát hiện ra bà chỉ có thể nói được một chủ đề duy nhất: công việc bảo vệ. Tôi tự hỏi liệu bà còn có sở thích nào khác chẳng. Vụ tấn công gia đình Badica vẫn còn vương vấn trong tâm trí mọi người, và nó dẫn bà vào một cuộc nói chuyện về mấy vụ tương tự mà bà tham gia. Tôi kinh sợ thấy Mason nuốt từng lời bà nói. “Thực ra chặt đầu không dễ như tưởng tượng,” bà lại nói theo kiểu chuyện-đương-nhiên. Tôi chưa bao giờ nghĩ nói dễ dàng gì cả, nhưng giọng điệu của bà cho thấy bà tin mọi người đều nghĩ nó dễ như ăn kẹo. “Phải chém xuyên qua dây thần kinh đốt sống và gân.”

Qua mỗi liên kết, tôi thấy Lissa rung mình ghê sợ. Cô không quen với những câu chuyện khủng khiếp.

Đôi mắt Mason sáng lên. “Vũ khí nào có thể dùng được?”

Mẹ tôi suy nghĩ. “Một cây rìu. Cháu sẽ có thêm đũa.” Bà làm động tác vung lên diễu tã. “Tuyệt,” Mason nói. “Trời ạ, cháu hi vọng họ cho phép cháu mang theo một

cái riu.” Đó là một ý tưởng nực cười và lố bịch, vì riu chẳng bao giờ là một vũ khí tiện lợi cho ta mang theo. Trong khoảnh khắc, ý tưởng Mason đi dọc con phố với cái riu trên vai làm tôi nhẹ nhõm đi chút ít. Khoảnh khắc đó qua nhanh.

Thực sự tôi không thể hiểu tại sao mình lại nói những chuyện như thế này trong Giáng sinh. Sự có mặt của mẹ làm mọi thứ chua chát. Thật may, buổi tụ tập nhanh chóng kết thúc. Christian và Lissa đi làm chuyện riêng của họ, Dimitri và Tasha rõ ràng còn có nhiều thứ nữa. Mason và tôi đang vui vẻ trên đường về kí túc ma cà rồng lai thì mẹ tôi tới đi cùng.

Không ai nói gì cả. Trên trời sao lấp lánh, sắc nét và tươi tắn, ánh sáng của chúng hòa hợp với băng tuyết xung quanh chúng tôi. Tôi mặc áo da trùm đầu màu ngà với cổ lông giả. Nó có tác dụng tốt trong việc giữ cơ thể tôi ấm áp, mặc dù chẳng có tác dụng gì chống lại sự rét buốt đang làm héo cả khuôn mặt tôi. Suốt thời gian đi đường, tôi chỉ mong mẹ quay về khu vực giám hộ, nhưng bà đi thẳng vào kí túc với chúng tôi.

“Ta muốn nói chuyện với con,” cuối cùng bà cũng mở lời. Sự cảnh giác của tôi lập tức dâng lên. Tôi đã làm gì nhỉ?

Bà chỉ nói có thế nhưng Mason lập tức nhận ra sự gợi ý. Cậu ta hoàn toàn không ngu ngốc hay hoàn toàn làm ngơ các tín hiệu giao tiếp, mặc dù lúc đó tôi chỉ ước gì cậu ta như thế. Tôi cũng thấy nực cười khi cậu ta muốn chiến đấu với mọi Strigoi trên đời nhưng lại thấy sợ mẹ tôi.

Cậu ta nhìn tôi như xin lỗi, nhún vai rồi nói. “Này, tớ phải đi, ừm, ra đây chút. Gặp lại sau nhé.” Tôi nhìn Mason ra đi mà tiếc nuối, chỉ mong có thể chạy theo. Có thể mẹ tôi chỉ muốn túm lấy tôi và đấm nốt mắt còn lại nếu tôi định trốn tránh. Tốt hơn là làm theo lời bà và kết thúc chuyện này. Tôi nhìn quanh về không thoải mái, tránh nhìn vào mẹ và chờ bà bắt đầu. Qua khoé mắt, tôi thấy mấy người đang liếc về phía mình. Nhớ lại việc cả thế giới dường như biết chuyện mẹ đấm tôi tím mắt, tôi đột nhiên quyết định mình không muốn có bất kì ai chứng kiến bài học quái quỷ nào mà mẹ định dành cho tôi nữa.

“Mẹ có muốn, ừm, tới phòng con không?” tôi hỏi.

Janine tỏ vẻ kinh ngạc, gần như không tin chắc. “Tất nhiên.”

Tôi dẫn bà lên tầng, giữ khoảng cách an toàn trong lúc đi. Sự căng thẳng ngượng ngập bao trùm hai. Mẹ không nói gì khi bước vào phòng, nhưng tôi thấy bà xem xét mọi chi tiết rất kĩ càng, làm như có một tên Strigoi đang lẩn lút ở đây vậy. Tôi ngồi trên giường và chờ trong lúc bà bước đi, không rõ mình nên làm gì. Bà đưa tay qua một giá sách về cách hành xử và sự tiến hóa của động vật.

“Sách này dùng để viết báo cáo thu hoạch à?” bà hỏi.

“Không. Con chỉ thích đọc nó mà thôi.”

Mẹ nhướn mày. Bà không biết điều đó. Làm sao mà biết được chứ? Bà chẳng biết gì về tôi hết. Bà tiếp tục công việc thẩm định, dừng lại để tìm hiểu những thứ nhỏ nhặt mà rõ ràng làm bà ngạc nhiên về tôi. Một bức ảnh tôi và Lissa diện đồ như tiên nữ trong lễ Halloween. Một túi SweeTarts. Cứ như là lần đầu mẹ gặp tôi vậy.

Đột nhiên bà quay lại và đưa tay về phía tôi. “Này.”

Tôi giật mình vươn tới và xòe bàn tay dưới bàn tay mẹ. Một thứ gì đó nhỏ xíu và lạnh rơi xuống. Nó là một mặt dây chuyền tròn, khá nhỏ - đường kính không lớn hơn một đồng xu. Một cái giá đỡ bạc giữ những vòng thủy tinh màu sắc hình đĩa phẳng. Tôi nhúu mày, lướt tay qua bề mặt nó. Thật kì lạ, những vòng tròn làm nó trông gần giống một con mắt. Vòng bên trong nhỏ hơn, giống như con ngươi. Nó xanh đậm gần như đen. Bao quanh nó là một vòng xanh nhạt, rồi lại một vòng trắng. Một vành màu xanh đậm đó bao trùm bên ngoài cùng.

“Cảm ơn mẹ,” tôi nói. Tôi chẳng mong chờ nhận được gì từ bà. Món quà thật kì cục - sao bà lại tặng tôi một con mắt chứ? - nhưng nó là một món quà. “Con... con chẳng có gì cho mẹ.” Mẹ tôi gật đầu, vẻ mặt trống rỗng và chẳng lo lắng gì. “Không sao. Ta không cần gì cả.” Bà lại quay đi và bắt đầu đi quanh phòng. Bà không có nhiều không gian để làm thế nhưng chiều cao khiêm tốn khiến bà có bước đi ngắn hơn. Mỗi lần bà đi qua cửa sổ đầu giường, ánh sáng chiếu vào mái tóc nâu vàng của bà và nó sáng lên. Tôi tò mò nhìn bà và phát hiện ra bà cũng căng thẳng chẳng khác gì mình.

Bà dừng bước và nhìn tôi. “Mắt con sao rồi?”

“Cũng đang đỡ rồi.”

“Tốt.” Bà mở miệng, và tôi có cảm giác bà gần như sắp xin lỗi. Nhưng không. Khi bà tiếp tục bước đi. Tôi nghĩ mình không thể ngồi yên được nữa. Tôi bắt đầu lấy những món quà của mình ra. Sáng nay tôi nhận được khá nhiều thứ. Một là chiếc váy lụa từ Tasha, màu đỏ thêu hoa. Mẹ nhìn tôi treo nó vào cái tủ nhỏ xíu trong tường.

“Tasha rất tốt.”

“Vâng,” tôi đồng ý. “Con không biết cô ấy có quà cho con.

Con rất thích cô ấy.” “Ta cũng vậy.”

Tôi quay ra khỏi tủ và nhìn mẹ ngạc nhiên. Sự ngạc nhiên của bà phản chiếu lại tôi. Nếu tôi không biết gì hơn, có thể tôi đã nói chúng ta vừa đồng ý với nhau về một thứ. Có thể điều kì diệu trong Giáng sinh đang diễn ra.

“Giám hộ Belikov sẽ là một người phù hợp với cô ấy”

“Con...” tôi chớp mắt, không chắc chắn về những điều mẹ vừa nói. “Dimitri?” “Giám hộ Belikov,” mẹ nghiêm khắc đính chính, vẫn không đồng ý cách tôi gọi anh tùy tiện như thế.

“Phù... phù hợp về chuyện gì?” tôi hỏi.

Bà nhướn lông mày. “Con vẫn chưa nghe tin à? Tasha đã đề nghị Belikov làm giám hộ cho mình, vì cô ấy không có ai.”

Tôi có cảm giác mình lại bị đâm. “Nhưng anh ấy... được phân công ở đây. Cho Lissa.” “Thỏa thuận được mà. Và cho dù danh tiếng gia đình Ozero thế nào đi nữa... Tasha vẫn là người thuộc hoàng tộc. Nếu cô ấy ép buộc thì vẫn được.”

Tôi lơ đãng nhìn ra ngoài. “Thế à, con nghĩ họ là bạn bè mà.”

“Hơn thế nữa... hay *có thể* là hơn thế nữa.”

Bình! Lại một cú đâm nữa.

“Gì ạ?”

“Humm? Ồ. Cô ấy... *thích* cậu ta.” Theo giọng điệu của mẹ, rõ ràng chuyện tình cảm chẳng có gì hấp dẫn bà. “Cô ấy sẵn sàng có những đứa trẻ ma cà rồng lai, vì thế họ sẽ, ừm, thông nhất nếu Belikov trở thành giám hộ của cô ấy.”

Ôi. Chúa. Ôi.

Thời gian ngừng lại.

Trái tim tôi ngừng đập.

Tôi nhận ra mẹ đang chờ phản hồi. Bà dựa vào bàn học và nhìn tôi. Bà có khả năng tiêu diệt Strigoi, nhưng hoàn toàn không hiểu cảm xúc của tôi.

“Liệu... liệu anh ấy có định làm thế? Trở thành giám hộ cho cô ấy?” tôi yếu ớt hỏi. Janine nhún vai. “Ta không nghĩ Belikov đồng ý ngay, nhưng chắc chắn là sẽ. Một cơ hội tốt mà.”

“Chắc chắn,” tôi nhắc lại. Tại sao Dimitri lại phải bỏ lỡ cơ hội trở thành giám hộ cho một người bạn và cơ hội có con?

Tôi nghĩ mẹ có nói gì đó nữa, nhưng tôi nghe không ra. Tôi chẳng nghe thấy gì hết. Tôi cứ nghĩ về việc Dimitri rời Học viện, rời bỏ *tôi*. Tôi nghĩ về chuyện anh và Tasha đã tâm đầu ý hợp như thế nào. Và rồi, sau những gì gọi là, trí tưởng tượng của tôi bắt đầu với những cảnh tượng xa hơn. Tasha và Dimitri bên nhau. Chạm vào nhau. Hôn nhau. Trần trụi. Và những chuyện khác...

Tôi nhắm mắt một chút và mở ra.

“Con rất mệt.”

Mẹ tôi dừng lại giữa câu. Tôi không biết bà đang nói gì khi tôi ngắt lời.

“Con rất mệt,” tôi nhắc lại. Tôi có thể nhận ra sự trống rỗng trong lời nói của mình. Trống rỗng. Không cảm xúc. “Cảm ơn vì con mất... ừm, vì món quà, nhưng nếu mẹ không phiền...” Mẹ tôi ngạc nhiên nhìn tôi, đáng điệu sơ hở và bối rối. Rồi, cứ như thế, bức tường của sự chuyên nghiệp lạnh lùng lập tức trở về vị trí. Cho tới tận lúc đó tôi mới nhận ra bà đã thả lỏng như thế nào. Bà đã làm thế. Chỉ trong khoảnh khắc, bà tự khiến mình trở nên yếu đuối trước mặt tôi. Sự yếu đuối đã biến mất.

“Tất nhiên,” giọng bà cứng nhắc. “Ta không muốn làm phiền con.”

Tôi muốn nói với bà ý mình không phải là như thế. Tôi muốn nói với bà không phải tôi đuổi bà ra vì vấn đề cá nhân. Và tôi muốn nói với bà tôi mong bà yêu thương và thấu hiểu tôi như bao người mẹ khác, trở thành người tôi có thể tin tưởng. Có thể là một người mẹ lắng nghe tôi nói về tình yêu trắc trở của mình.

Chúa ơi. Thực ra tôi ước gì mình có thể nói cho *bất kì ai* chuyện đó. Đặc biệt là bây giờ. Nhưng tôi đang quá lún sâu vào nỗi đau khổ riêng của mình nên không thể nói được gì hơn. Tưởng như có ai đó đã xé trái tim tôi ra và ném nó về góc phòng phía xa. Một nỗi đau đón cháy bỏng và nhức nhối trong ngực tôi, và tôi không biết đến bao giờ mới có thể dừng lại được. Phải chấp nhận rằng mình không thể có được Dimitri là một chuyện. Nhận ra rằng người khác *có thể* là chuyện khác. Tôi không nói gì với Janine bởi khả năng phát ngôn đã hoàn toàn biến mất. Sự tức giận ánh lên trong mắt bà, và đôi môi bà mím chặt đầy bất mãn như tôi từng thấy. Không nói lời nào, bà quay đầu bước đi, đóng sầm cửa lại phía sau. Cú đập cửa đó thực ra là việc tôi cũng định làm. Tôi nghĩ hai mẹ con quả nhiên có cùng gene di truyền.

Nhưng tôi gần như quên bà ngay lập tức. Tôi cứ ngồi đó và nghĩ. Nghĩ và tưởng tượng.

Ngày hôm đó tôi chẳng làm được gì hơn. Tôi bỏ bữa tối. Tôi rơi nước mắt. Tôi dành hầu hết thời gian trên giường nghĩ ngợi và trở nên tuyệt vọng hơn. Tôi cũng phát hiện ra chuyện duy nhất tôi tệ hơn tưởng tượng ra Dimitri và Tasha bên nhau chính là nhớ lại lúc *tôi* và anh bên nhau. Anh sẽ không bao giờ chạm vào tôi như thế nữa, không bao giờ hôn tôi nữa...

Đó là Giáng sinh tồi tệ nhất mà tôi từng trải qua.

⁽⁴⁾ Chotki: Dây cầu nguyện là một vòng lặp gồm các nút dẹt phức tạp được hình thành theo hình chữ thập, thường làm từ len hoặc con tơ tằm. Các dây cầu nguyện là một phần của việc thực hành của các nhà sư và ni cô Chính Thống Đông Phương và Đông Phương Công giáo và được sử dụng bởi các tu sĩ (và đôi khi bởi những người khác) đếm số lần người ta cầu nguyện cho Lời cầu nguyện Chúa Giêsu hay thỉnh thoảng những lời cầu nguyện khác. Chuỗi cầu nguyện điển hình có ba mươi ba nút, tượng trưng cho ba mươi ba năm của đời sống Đức Kitô. Chính thống giáo Cổ Đông phương cũng sử dụng sợi dây cầu nguyện, với danh từ là cái tên trong tiếng Ai Cập.